

מלביש ערמים

מטרות:

הילדים יעסקו במילים לבוש / ערום ומשמעויותיהן.
הילדים ישוחחו על וילמדו את ברכת "מלביש ערומים" בדרך חוויתית.

חלק ראשון: להתלבש בבוקר

ערכו תחרות מי יציין סוגים של פריטי לבוש רבים ככל האפשר. ✎

מיינו את פריטי הלבוש לקטגוריות שונות: ✎

בגדי חורף / קיץ

בגדים של שבת וחג / חול

בגדים של בית / חוץ

בגדים של "גדולים" בגדים של "ילדים" (האם יש הבדל?)

בגדים של בנות / בנים

פריטי לבוש הקשורים לדת (ציצית, טלית, כיסוי ראש לנשים, כיפה, כאפייה)

פריטי לבוש הקשורים למקצוע מסוים (שף, שוטר, חייל, אחות ועוד)

נבקש מהילדים לתאר פריטי לבוש ייחודיים שיש להם או לקרוביהם.

למה צריך להתלבש?

מתי צריך להתלבש?

למה יש כל כך הרבה בגדים?

מדוע לאנשי מקצוע שונים יש בגדים שונים?

איזה בגד שלי אני הכי אוהב?

אילו בגדים אני הכי רוצה שיקנו לי? האם ההורים שלי מסכימים?

לפי מה אני בוחר/ת את הבגדים שאני לובש/ת בבוקר?

בצעו פנטומימה של "התלבשות בבוקר"

תוכלו לקרוא ולשוחח עם הילדים על השיר הבא:

לאמא שלי יש שמלות-

בדאי מליון.

אחת אדמה עם מעיל עליון,

ואחת ירקה

ומתוקה,

ואחת יש בה פרח גדול חכלילי,-

כל אחת ואחת

משמשת את אמא שלי

שמלות עד אין-ספר,

כל אחת לפי תור:

אל בית-החרשת תלך היא בזו

שבפס השחר.

וזו שתפור צוארון בה גבוה-

תלבש לקולנוע.

ואם היא תלך לבקר איזו גברת

תלבש אחרת,

ויותר נהדרת

ואם היא יושבת על שרטוטיה-

ודאי הפחולה עליה.

שמלות עד אין-ספר

כל אחת לפי תור

כל אחת ואחת מתרברבת

כל אחת ואחת ? השמלות של אמא

מאת: מרים ילן שטקליס

ושנואור

!עד בלי די, ע

אה יש לה לאמא

חלוק מרפט

,ישן הוא מסכן הוא

תלוי על מסמר שליד האמבט

,נזה החלוק אני נ

את זה החלוק אני

,כי הו

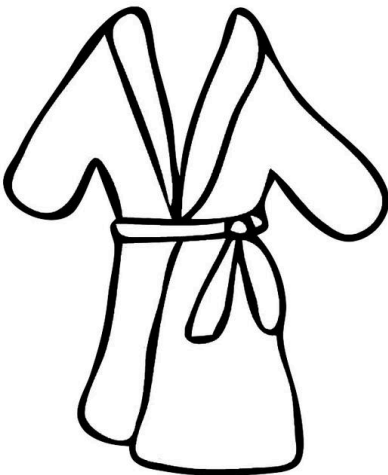
.ותמיד, ותמיד הוא לוח

את זה החלוק כשאמא

,אינני פוחדת, אינני ו

-כאשר על כתפיה מנ

ודאי כל הערב תנ

אילו סוגי בגדים יש לאמא שבשיר?

איזה בגד של אמא הילדה אוהבת במיוחד?

מה היא אוהבת בבגד הזה? האם זה קשור ליופיו או לצורתו?

מדוע לובשת האם דווקא את החלוק המרופט כשהיא נשארת בבית עם ילדה?

מדוע היא לא יוצאת איתו לאירוע או למקום מסוים?

מה לובשים ההורים שלכם בבית? (שוחחו גם על סוגים של אביזרים כגון נעליים

של בית) מה אתם לובשים בבית?

לגננת: ננסה ליצור אצל הילדים הבחנה בין זמן ומקום וסוג הבגד שאנחנו מתאימים לכל מסגרת.

חלק שני: איך זה מרגיש להיות ערום / לבוש?

למתקדמים (לשיקול הגננת)

איך זה מרגיש ללכת ערום או עם בגדים ישנים / קרועים / לא יפים? (שוחחו באמצעות השיר)
מתי אני כן ערום (או לבוש מעט מאוד) וזה לא מפריע לי?

כָּל הַטִּיּוֹל הֶלְכָתִי
עִם סוּדֵר קָשׁוּר לְמִתְנַיִם,
בְּשִׁבִיל שְׁלֹא יִרְגִישׁוּ שְׂמֵתַחַת
הַתְּפוּצָצוֹ לִי הַמְכַנְסִים.

יהודה אטלס

לכולם

מה אני חושב/ת על אנשים שיש להם בגדים יפים מאוד / קרועים / קטנים / ישנים?
נהוג לומר ש"הבגד עושה את האדם" – כלומר אומר משהו אמיתי עליו – האם זה
נכון? מה הבגד כן אומר עלינו? מה לא?
מה הבגדים שלי אומרים עלי, לדעתך?

לגננת: על מנת להמחיש ניתן להציג בפני הילדים פריטי לבוש שונים ולתת להם לנחש מיהו
האדם הלושב אותם, מה אנחנו יכולים "לדעת עליו" מתוך בגדיו? בקשו מהילדים "לתאר" את
הדמות לה שייכים הבגדים. אפשר לגזור מהעיתון תמונות של אנשים ולהתייחס לבגדים שהם
רואים מראש ממשלה, דרך שפת הים, אנשי מקצוע שונים וכו'.

הצעה ליצירה:

גזרו וצבעו פריטי לבוש שונים והדביקו אותם על מקלות ארטיק (או מקלות גדולים יותר כמו
מקלות של רופא) ויצרו דמויות לבושות בבגדים שונים.

דוגמא לאתר בו ניתן להשתמש: <http://www.educol.net/coloriages-vetement-c602.html>

לקראת פורים:

בגילאים הנמוכים ניתן לעסוק בנושא התחפושת: למה אני מתחפש/ת? עד כמה התחפושת שלי מייצגת את שאיפותיי הכמוסות, עד כמה היא מבטאת את חוש ההומור וההמצאה שלי? מה היא אומרת עלי? האם היא רק "תחפושת" או שיש בה משהו אמיתי?

לחילופין, בגן חובה, ניתן גם לעסוק בקטעים שונים מן המגילה (לשיקול הגנת):

וּמְרַדְכִי יִדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה וַיִּקְרַע מְרַדְכִי אֶת בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שֵׁק וְאַפֵּר
וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זַעֲקָה גְדוֹלָה וּמְרָה.
וַיָּבֹאוּ עַד לִפְנֵי שַׁעַר הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּלָבוּשׁ שֵׁק.
וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מֵגִיעַ אֲבָל גְּדוֹל לְיְהוּדִים
וְצוּם וּבְכִי וּמִסָּפַד שֵׁק וְאַפֵּר יַצַּע לְרַבִּים.
וַתְּבֹאנָה נְעוּרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסָהּ וַיִּגִּדּוּ לָהּ
וַתִּתְחַלְחַל הַמֶּלֶכָה מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת מְרַדְכִי וּלְהַסִּיר שֵׁקוֹ מֵעָלָיו
וְלֹא קָבַל.

מדוע לבש מרדכי שק ואפר? מה זה מסמל?

וַיָּבֹאוּ הֶמֶן וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַמֶּלֶךְ: מַה לַעֲשׂוֹת בְּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ?
וַיֹּאמֶר הֶמֶן בְּלָבוֹ: לְמִי יַחֲפֹץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יִקְרַע יוֹתֵר מִמֶּנִּי?
וַיֹּאמֶר הֶמֶן אֶל הַמֶּלֶךְ: אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ - יָבִיאוּ לָבוּשׁ מְלָכוּת אֲשֶׁר לָבוֹשׁ בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס
אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וְאֲשֶׁר נָתַן כְּתָר מְלָכוּת בְּרֵאשׁוֹ.
וַנִּתּוֹן הַלְבוּשׁ וְהַסוּס עַל יַד אִישׁ מִשְׁרֵי הַמֶּלֶךְ הַפְּרָתְמִים וְהַלְבִּישׁוּ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ
וְהִרְפִּיבֵהוּ עַל הַסוּס בְּרָחוּב הָעִיר וְקָרְאוּ לִפְנָיו: כֹּכָה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ!
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֶמֶן: מַהֵר קַח אֶת הַלְבוּשׁ וְאֶת הַסוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה כֵן לְמְרַדְכִי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב
בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ - אֵל תִּפֹּל דְבַר מְכַל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ!
וַיִּקַּח הֶמֶן אֶת הַלְבוּשׁ וְאֶת הַסוּס וַיִּלְבַּשׁ אֶת מְרַדְכִי וַיִּרְפִּיבֵהוּ בְּרָחוּב הָעִיר
וַיִּקְרָא לִפְנָיו: כֹּכָה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ.

מדוע ביקש המן להלביש את האיש שהמלך חפץ ביקרו "בגדי מלכות" - מה יחשבו בני העיר שיראו אותו לבוש בבגדי המלך?

זאת גם ההזדמנות ללמד את השיר מתוך המגילה:

וּמְרֹדְכִי יֵצֵא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ
בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת וְעֵטֶרֶת זָהָב
וְהָעִיר שׁוֹשֶׁן צְהֵלָה וְשִׁמְחָה.
לְיִהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה
וְשִׁמְחָה וְשֵׁשׁ וְיָקָר

חלק שלישי: הברכה

בְּרוּךְ אַתָּה ה'
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
מְלַבֵּשׁ עֲרָמִים

מי הם הערומים בברכה?

מי מלביש אותם?

האם ה' מלביש אותנו בבוקר? מי מלביש אותנו בבוקר?

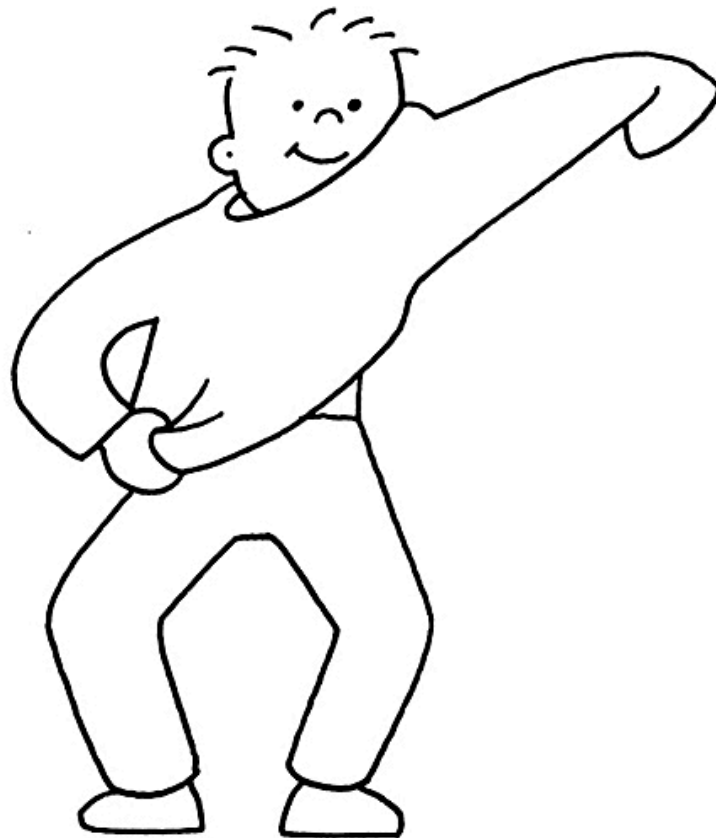
האם ישנם בגדים שאני מלביש בהם את עצמי ובגדים שמישהו אחר מלביש לי?

מנין יש לנו בגדים בארון? (איך הם הגיעו לשם?)

מדוע, אם כן, אנחנו מודים לה' על שהלביש אותנו?

למי עוד אנחנו רוצים להודות על כך שיש לנו בגדים?

המציאו תנועה שתלווה את אמירת הברכה

גם בעלי החיים "לבושים". מה מלבושם של החיות?

לציפור יש _____

לצב יש _____

לדג יש _____

לאריה יש _____

לאדם יש _____

מה ההבדלים בין מלבוש בעלי החיים למלבושו של האדם?

למי יש בגדים רבים יותר?

למי בגדים נקיים יותר?

מי מסוגל לבחור את בגדיו, האדם או בעלי החיים?

מי מסוגל להחליף את בגדיו, האדם או בעלי החיים?

אילו סוגי בגדים אנו בנות ובנים לובשים?

לערוך רשימה על הלוח.

למה חשוב שנתלבש?

לסמן גבול בינינו לבין הסביבה, לכסות הגוף מפני קור, חום ופגעי הסביבה, אסתטיקה, ביטוי

עצמי ועוד.

למה לדעתכם צריך להקדיש לכך מחשבה ולברך על כך?

מי מלביש אתכם בבוקר?

למה מברכים את אלוהים על לבוש שאנחנו לובשים?

הלבוש הראשון נזכר בתורה בספר בראשית פרק ג' בו מסופר על חטא אכילת הפרי מעץ הדעת

שלאחריו "נפקחו" עיני אדם וחווה והבינו בין השאר שהם ערומים ועל כן תפרו להם חגורות מעלי

תאנה (בר' ג' ז'). הלבוש השני נזכר בתורה לאחר שאלוהים העניש את אדם וחווה ועשה להם

כותנות עור והלביש אותם. (בר' ג' כא').

לספר לתלמידים את הסיפור מבראשית או להזכיר להם.

פעילות בעקבות:

חומרים:

דמויות גזורות של בעלי חיים ממשפחות שונות וכן דמויות אדם ואישה. נוצות, צמר, פאייטים, בדים, דבק פלסטיק מקלות ארטיק למריחה. ניתן לתת לתלמידים דמויות גזורות של בעלי חיים שונים והתלמידים יציירו או ידביקו להם כסות: נוצות לבעלי כנף, פאייטים לזוחלים, צמר לכבשה. ניתן גם לתת דמויות אדם ואישה ולהדביק להם מלבושים מבידים.

יחידת המשך :

ניתן לספר לתלמידים את המדרש הבא מתוך ספר האגדה, פרקב' יח' צד'.
" מה היה לבושו של האדם הראשון(קודם החטא)?
עור של צפורן וענן- כבוד מכסה עליו.
כיוון אכל מפירות האילן נפשט עור צפורן מעליו וראה עצמו ערום
ונסתלק ענן- הכבוד מעליו (אדר"נ יד).

להסביר המדרש ולהבהיר את המילים צפורן וענן כבוד.

למילה צפורן יש מספר פירושים:

עיצוי קרני בקצה אצבעות הידיים והרגליים, כלי כתיבה, כלי חפירה, צמח נוי. (אבן שושן).

ברקמות קרניות שיש לנו בגוף כמו השיער והצפורניים אין לנו תחושה.

איך לדעתכם הרגישו חוה ואדם כשהיו מכוסים בשכבה של צפורן?

איך התנהגו בסביבה כשהיו לבושים בלבוש זה?

האם שכבה זו הצליחה להגן עליהם? ממה?

למה נוסף ללבוש זה ענן כבוד?

איזו תחושה העניק להם ענן הכבוד?

איך הרגישו אדם וחוה כששכבת הצפורן התקלפה?

איך הרגישו אדם וחוה כשענן הכבוד נסתלק?

מתי אתם מרגישים יותר נח, בטוח, כשאתם עירומים או לבושים?

באיזה בגד שלכם אתם מרגישים הכי טוב: נח, נעים, יפה? ובאיזה לא?

פעילות בעקבות:

1.הכנת פריט מלבוש-צעף.

חומרים:

רצועות ארוכות של פליז באורך מתאים לצעיף של ילד, ריבועי לבד בצבעים שונים, שקית אישית ומספריים לכל תלמיד/ה, דבק חם.

התלמידים מקבלים ריבועי לבד לא גדולים וגוזרים מהם צורות על מנת לקשט את הצעיף שלהם. את הצורות שמים בשקית נושאת את שמם. בדבק חם יש להזמין כל תלמיד/ה בנפרד ולהדביק להם את הצורות או לשלוח עימם הבייתה שיתפרו להם את הצורות כרצונם.

2. ניתן להכין את הכסות לדמויות איש ואישה בעזרת בדים כפי שפורטה בפעילות הקודמת.